

Kúria Polgári Kollégiuma Vezetőjének

Dr. Wellmann György bíró úrnak

B u d a p e s t

Tisztelt Kollégiumvezető Úr!

Kúria Polgári Kollégiumának 2011. decemberében elfogadott két kollégiumi véleménye, 2012. december 10-én a kúriai elemzőcsoport által pedig részletesen kidolgozott újabb kollégiumi vélemény a magyar nemzet számára súlyos problémákat jelentő banki hitelezésekkel kapcsolatos jogviták törvényes és tisztességes rendezéséhez jelentős segítséget nyújt.

Az országnak hosszú évek óta tartó korrupciós helyzete, és különösen a bankok viselkedése a velük szerződésben állókkal szemben a Kúria fenti tevékenysége ellenére arról győződött meg, hogy az alapos jogi munka ellenére sem lesz olyan minden esetben a fogyasztók – adósok – jogi védelme érdekében indított bírósági eljárás, mint ahogy azt a Polgári Perrendtartás rendelkezései az alábbiakban meghatározza:

„1. § Ennek a törvénynek az a célja, hogy a természetes személyek és más személyek vagyoni és személyi jogaival kapcsolatban felmerült jogviták bíróság előtti eljárásban való pártatlan eldöntését az e fejezetben meghatározott alapelvek érvényesítésével biztosítsa.

A bíróság feladatai a polgári perben

2. § (1) A bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.”

A 2012. decemberi Polgári Kollégiumi Vélemény közzétételét követően meg voltam győződve arról, hogy ezek után az adósok számára sérelmet okozó bankok tisztességtelen magatartásukkal akár a közéleti erkölcstelenség mértékének fokozásával is meg fognak tenni mindent annak érdekében, hogy az ügyükben eljáró, adósok által indított peres eljárásokban a bíróságot erkölcstelen magatartásra késztessek.

Tudva azt, hogy az alperes – bank – számára nem csak akkor lehet kedvező módon lefolytatni az eljárást, ha a felperesi keresetet elutasítja a bíróság, hanem akkor is, ha pergátló kifogásokkal az érdemi tárgyalás megtartását ellehetetlenítik, vagy az eljárás befejezését évekig elhúzzák.

Arra ellenben nem számítottam, hogy egy hónappal a Kúriai iránymutatás után az alábbiakról számolhatok be T. Kollégiumvezető Úrnak.

=====

Az ide mellékelt, Pp. 23. § 1. bek. k. pontja miatt Zalaegerszegi Törvényszéknek címzett keresetlevélhez szükséges költségmentességi nyilatkozatnak csatolása miatt ügyfélre bízam a perirat és annak csatolmányainak bírósághoz továbbítását, és előttem ismeretlen okból az irat a Zalaegerszegi Városi Bíróságnál került iktatásra.

Az ide mellékelte, Zalaegerszegi Városi Bíróságon 19.P.20.704/2012/2. szám alatt nyilvántartott perben eljáró bíró észlelte a hatásköri problémát, valamint azt, hogy illetékességét a Zalaegerszegi Törvényszéknek a Pp. 36. § 2. bek-ben jelöltem meg, ezért 2012. augusztus 1-én elrendelte áttételét a keresetlevélnek utóbbi bírósághoz.

2012. szeptember 14-én a Városi Bíróság ezt a végzését megváltoztatta a mellékelte végzés alábbi rendelkezésével:

„A keresetlevél áttételét mellőzi, egyúttal a keresetlevelet idézés kibocsátás nélkül elutasítja.

A felperes részére teljes személyes költségmentességet engedélyez.”

Utóbbi végzés indokolásából tudtam meg azt, hogy az előző végzésre alperesi bank olyan észrevételt tett, hogy az általuk szerkesztett kölcsönszerződés IX.3. pontja szerint a felek *„Pénz és Tőkepiaci Állandó Választott Bíróság három választott bíróból álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki.”*, és mivel a Városi Bíróság a Választott bírósághoz a keresetlevelet nem teheti át, ezért a keresetlevelet idézés kibocsátás nélkül elutasította.

Az elutasító végzés elleni a mellékelte fellebbezést mindösszesen az alábbiak szerint indokoltam:

„A tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelensége iránti peres eljárásban az Európai Bíróság által előzetes döntéshozatali eljárásban hozott rendelkezések szerint a bíróságnak hivatalból kell vizsgálni a tisztességtelen szerződési feltételeket még akkor is, ha erre a fogsztó nem hivatkozik.

Erre tekintettel T. Városi Bíróság akkor járt volna el helyesen, ha észleli azt, hogy Választott bírósággal kapcsolatos szerződési kikötés az egyedileg meg nem tárgyalt szerződésben fogsztó számára részben azzal okoz hátrányt, hogy a Választott bíróság székhelye több száz kilométerre található felperes lakóhelyéhez képest, részben azzal, hogy sem költségmentesség, sem illeték feljegyzési jog Választott bíróság előtt nem kérelmezhető.”

Három nappal ezelőtt a Zalaegerszegi Törvényszék 3. Pf.[21.268/2012/2.](#) számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését többek között az alábbi indokolású jogerős végzéssel hagyta helyben:

„A felperes fellebbezésében a választott bírósági kikötés érvénytelenségére hivatkozik, azonban a választott bírósági kikötés nyilván nem az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a felperes tudomására, hiszen a felperes maga is csatolt keresetlevele mellékleteként a kölcsönszerződést, amelynek IX/3. pontja rögzíti a felek ezen megállapodását, a kikötés tisztességtelenségére, így az elsőfokú eljárás során is hivatkozhatott volna. A fenti Pp.-beli rendelkezésből következően tehát a fellebbezési eljárásban ezen tényre már nem hivatkozik, ezért a Pp. 259. §-a folytán alkalmazott 253. § 2. bekezdése alapján a másodfokú bíróság az egyébként érdemben helyes első fokú végzést helybenhagyta.”

=====

Annak ellenére indokolta ekként a Zalaegerszegi Törvényszék három hivatásos bírójából álló tanácsa az elsőfokú végzés helybenhagyását, hogy a Városi Bíróság bírójával együtt jól ismerik az Budaörsi Bíróság által kezdeményezett, és Európai Bíróság által előzetes döntéshozatali eljárásban hozott alábbiak szerint egyes részeiben idézett alábbi ítéletet:

„A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2009. június 4.(*)

A C-243/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Budaörsi Városi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2008. június 2-án érkezett, 2008. május 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

a Pannon GSM Zrt. és

Sustikné Györfi Erzsébet között folyamatban lévő eljárásban”

„Ilyen körülmények között a Budaörsi Városi Bíróság, mivel kétségei voltak a vitás szerződés általános feltételei között szereplő illetékességi kikötés esetleges tisztességtelen jellegével kapcsolatban, felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A [93/13] irányelv 6. cikkének (1) bekezdése – amely szerint a tagállamok előírják, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben a szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve – értelmezhető-e úgy, hogy a szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltétel nem ipso iure, hanem csak a fogyasztó erre irányuló kérelme, a tisztességtelen feltétel eredményes megtámadása esetén nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve?

2) A [93/13] irányelvben a fogyasztóknak biztosított védelem szükségessé teszi-e a nemzeti bíró számára, hogy hivatalból, erre irányuló kérelem, a szerződési feltétel tisztességtelen voltára alapított megtámadása hiányában is – függetlenül az eljárás jellegétől, peres vagy nemperes voltától – megítélje egy elé tárt szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegét, és így saját illetékességének vizsgálata során is a szolgáltató által alkalmazott kikötéseket hivatalból vizsgálja?

3) Amennyiben a második kérdésre a válasz igen, úgy a nemzeti bírónak e vizsgálat során milyen szempontokat kell figyelembe vennie, mérlegelni

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) *A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelv 6. cikkének (1) bekezdése akként értelmezendő, hogy a tisztességtelen szerződési feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és e tekintetben nem szükséges, hogy a fogyasztó az ilyen feltételt előzetesen eredményesen megtámadja.*

2) *A nemzeti bíróság hivatalból köteles vizsgálni valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, amennyiben rendelkezésre állnak az e tekintetben szükséges ténybeli és jogi elemek. Ha álláspontja szerint az ilyen feltétel tisztességtelen, annak alkalmazását mellőzi, kivéve, ha ezt a fogyasztó ellenzi. Ez a kötelezettség a nemzeti bíróságot saját illetékességének vizsgálata során is terheli.*

3) *A nemzeti bíróság feladata annak megállapítása, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló szerződési feltétel megfelel-e azoknak a szempontoknak, amelyek alapján azt a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében tisztességtelennek kell tekinteni. Ennek során a nemzeti bíróságnak figyelembe kell vennie azt a tényt, hogy tekinthető tisztességtelennek a fogyasztó által az eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben alkalmazott olyan feltétel, amely egyedileg nem került megtárgyalásra, és amely az eladó vagy szolgáltató székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét köti ki.*

=====

Az ilyen fajta ügyekben alapügynek számító, magyar bíróság előtti eljárásban kérelmezett Európai Bírósági ítélet alapján, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma által 19.G.41.344/2012/6. számú 2012. október 24-i ítéletet hozó bíró ugyanilyen alperesi választott bírósági szerződési kikötésre hivatkozásnál az alábbiak szerint indokolt:

„Az alperes elsődleges, a választott bírósági kikötésre hivatkozó per megszüntetésre irányuló kérelme, és ennek nyomán a felperesnek a választott bírósági kikötésre kiterjedő érvénytelenség megállapítása iránti kereseti kérelme körében a bíróság megállapította, hogy a 18/1999.. (II.5.) Kormányrendelet 1. § 1. bekezdés i. pontja értelmében, mely szerint a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősül az a szerződési feltétel, amely kizárja, vagy korlátozza a fogyasztó jogszabályon, vagy felek közötti megállapodáson alapuló igényérvényesítési lehetőségeit, kivéve, ha azt egyben más, jogszabályban meghatározott vitarendezési móddal helyettesíti, tisztességtelennek minősülő feltétel, azaz semmis, figyelemmel arra, hogy a Pénz és Tőkepiaci Állandó Választott bíróság szabályzatának díj- és költségviselése rögzítik, hogy a perben a feleket költségmentességben, vagy illetékfeljegyzési jogban nem lehet részesíteni, azaz az egyébként jogszabályban biztosított személyes és tárgyi illetékmentesség nem mentesíti a választott bírósági költségek megelőlegezése és megtérítése alól a választott bírósági eljárásban résztvevő felet.

A választott bírósági eljárás költségei magasak, melynek fedezésére a felperesek jövedelmi, vagyoni viszonyaik alapján nem képesek. Ez a rendelkezés tehát a felperes igényérvényesítésre nyitva álló lehetőségét hátrányosan befolyásolja, mivel magánszemélyként olyan nagy anyagi terhet ró rá, amely a peres eljárás kezdeményezésre vonatkozó jogosultságot gátolja, ezért tisztességtelen feltételnek minősül, ezért semmis.”

Tisztelt Kollégiumvezető Úr!

Határozott véleményem a fenti határozatok alapján az, hogy sajnos bebizonyosodott amitől féltem akkor, amikor a Kúria minden tőle telhető jogi támaszt biztosította Vélemények hozatalával ahhoz, hogy az egyedi ügyeket tárgyaló hazai bíróságok törvényes ítéletet hozzanak a nemzeti tragédiához vezető, bankok által diktált, egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltételeket tartalmazó kölcsönszerződések részbeni érvénytelenségére irányuló polgári peres eljárásokban.

Amikor az egyik megye helyi bíróságának bírója és törvényszéke három bírója egyszerre „felejt” el az Európai Bíróság által magyar bírósági kérelemre lefolytatott alapügynek tekinthető eljárásban hozott ítéletet, illetve 18/1999. Korm. rendelet tartalmát, akkor nekem más logikus magyarázatom nem marad erre, mint az, hogy bankok tisztességtelen magatartása elérte ennek a megyének bíróságait is.

Szerintem az ilyen megyében nem tanácsos egyetlen adósnak sem kölcsönszerződése részbeni érvénytelensége miatti peres eljárást a jövőben még akkor sem kezdeményezni, ha T. Kollégiumvezető bíró úr Körlevélben figyelmezteti őket. Ha nem sikerül hasonlóan durva jogszabálysértéssel a per indulását akadályozni, szerintem majd találnak a bírók akár az érdemi döntéshozatal során más lehetőséget ugyanezzel a céllal.

Ettől eltekintve k é r e m

T. Kollégiumvezető Urat arra, hogy a Közjegyzők kérelmére 2012. október 29-én hozott Körleveléhez hasonlóan fentiek alapján is Körlevéllel hívja fel az eljáró bírók figyelmét a bírói függetlenség valódi tartalmára.

Európai Bíróságot pedig ezzel az iratommal azért értesítem, hogy mivel a nemzeti bírósági jogalkalmazás során kötelezően betartandó előzetes döntéshozatali ügyekben hozott ítéleteket egyes magyar bíróságok nem tartják be, kérem intézkedésüket.

Siófokon 2013. január 13. napján. Tisztelettel: Dr. Léhmann György Siófok Szücs u. 1. sz. a. lakos

3 melléklet

Zalaegerszegi Városi Bír, végzés I..doc
743K

Zalaegerszegi Városi Bír, végzés II..doc
1105K

Zalaegerszegi Törvényszék, végzés.doc
770K